

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ОПЕРАЦІЇ КРИЗОВОГО РЕАГУВАННЯ»

Ступінь освіти	Магістр
Спеціальність	C1, C3, C7, D1, D2, D5, J3
Тривалість викладання	3 чверть
Заняття:	4 години на тиждень
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	2 години на тиждень
Мова викладання	українська
Підсумковий контроль	Диференційований залік

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «МОКР»

Інформація про викладачів:

	КУЛИК Тетяна Вікторівна кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (політичні науки, національна безпека держави), доцент кафедри міжнародних відносин і аудиту.
	E-mail: Kulyk.T.V@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Міжнародні операції кризового реагування» формує системне уявлення про міжнародне кризове реагування в умовах стратегічної конкуренції, охоплюючи механізми кризового менеджменту, раннього попередження і ситуаційної обізнаності, політичного та військового прийняття рішень, планування й операційного дизайну, застосування сили та управління ескалацією, організацію багатонаціональних операцій, вибір інституційних і коаліційних форматів реагування, а також оцінювання ефективності, завершення операцій і засвоєння операційного досвіду з акцентом на еволюції практики та спроможностей НАТО.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни полягає у формуванні у студентів системного розуміння міжнародних операцій кризового реагування як інструменту управління кризами і конфліктами, а також знань про політичні, правові та військові механізми прийняття рішень, планування, проведення й оцінювання таких операцій. Курс спрямований на розвиток здатності аналізувати кризове середовище, визначати доцільні форми міжнародного реагування, оцінювати взаємозв'язок між політичними цілями, мандатом, застосуванням сили, складом і завданнями операції, а також ефективністю досягнення визначеного кінцевого результату.

Завдання курсу:

- розкрити природу міжнародних криз і конфліктів та особливості кризового реагування в умовах стратегічної конкуренції;
- сформувати розуміння політичних, правових та інституційних механізмів прийняття рішень щодо міжнародних операцій кризового реагування;

- опанувати принципи раннього попередження, ситуаційної обізнаності та стратегічного прогнозування розвитку кризових ситуацій;
- сформувати навички комплексного аналізу операційного середовища, його акторів, чинників ескалації, ризиків і можливих сценаріїв розвитку;
- розкрити принципи планування, операційного дизайну та кампанійного підходу в міжнародних операціях кризового реагування;
- проаналізувати особливості застосування сили, управління ескалацією, формування багатонаціональних сил та вибору інституційних і коаліційних форматів операцій;
- сформувати здатність оцінювати ефективність міжнародних операцій, умови їх завершення, перехід між форматами реагування та засвоєння операційного досвіду.

3. Результати навчання:

1. Знати та розуміти концептуальні засади міжнародного кризового реагування, природу криз і конфліктів, закономірності їх ескалації та місце операцій кризового реагування в сучасному безпековому середовищі.
2. Знати та розуміти політичні, правові та інституційні механізми прийняття рішень щодо міжнародного кризового реагування, формування мандату, визначення легітимності та застосування військових і невійськових інструментів.
3. Знати та розуміти принципи і процедури кризового менеджменту, раннього попередження, ситуаційної обізнаності, планування, проведення та оцінювання міжнародних операцій.
4. Вміти аналізувати кризове середовище, визначати його ключових акторів, інтереси, чинники ескалації, вразливості та можливі напрями розвитку ситуації
5. Застосовувати методи ситуаційного аналізу, стратегічного прогнозування та сценарного оцінювання для визначення можливих варіантів міжнародного реагування на кризу.
6. Моделювати міжнародну операцію кризового реагування, узгоджуючи політичну мету, мандат, бажаний кінцевий результат, цілі, інструменти, склад сил, обмеження та послідовність дій.
7. Оцінювати ефективність і ризики міжнародних операцій кризового реагування, прогнозувати їх можливі наслідки та обґрунтовувати вибір або коригування варіантів реагування.

4. Структура курсу

Календарний план навчальної дисципліни

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
1	Вступ до навчальної дисципліни. Політика академічної доброчесності в НТУ ДП. Тема 1. Кризове реагування в середовищі стратегічної конкуренції	Лекція	Мультимедійна презентація. Авторський текст лекції. Інтерактивний діалог. Рекомендовані джерела. Тести за темою 1.	3
	Кейс «Криза в Червоному морі 2023–2024: вибір моделі міжнародного реагування між захистом судноплавства, примусом і контролем ескалації».	Практичне заняття	Авторський текст кейсу. Методика проведення аналізу варіантів дій (Courses of Action, COA). Алгоритм виконання завдання. Аналітична матриця кейсу.	5

Тиждні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
2	Тема 2. Інституційні механізми міжнародного кризового реагування	Лекція	Мультимедійна презентація. Авторський текст лекції. Інтерактивний діалог. Рекомендовані джерела. Тести за темою 2.	3
	Терористичні атаки 11 вересня 2001 року як виклик міжнародній безпеці.	Практичне заняття	Авторський текст кейсу. Методика проведення аналізу process tracing. Алгоритм виконання завдання. Аналітична матриця кейсу.	5
3	Тема 3. Процес кризового менеджменту та прийняття рішень	Лекція	Мультимедійна презентація. Авторський текст лекції. Інтерактивний діалог. Рекомендовані джерела. Тести за темою 3.	3
	Два виміри операцій НАТО проти піратів: безпека морських шляхів і трансформація Альянсу	Практичне заняття	Авторський текст кейсу. Методика порівняльно-динамічного аналізу операцій. Алгоритм виконання завдання. Аналітична матриця кейсу.	5
4	Тема 4. Раннє попередження, ситуаційна обізнаність і стратегічне прогнозування	Лекція	Мультимедійна презентація. Авторський текст лекції. Інтерактивний діалог. Рекомендовані джерела. Тести за темою 4.	3
	Повітряні операції інтердикції «The Balkan Air Campaign»	Практичне заняття	Авторський текст кейсу. Методика індикаторного аналізу раннього попередження. Алгоритм виконання завдання. Аналітична матриця кейсу.	5
5	Тема 5. Планування міжнародної операції кризового реагування	Лекція	Мультимедійна презентація. Авторський текст лекції. Інтерактивний діалог. Рекомендовані	3

Тиждень	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
			джерела. Тести за темою 5.	
	Успіх задумом чи випадковістю? Планування операції NATO Unified Protector.	Практичне заняття	Авторський текст кейсу. Методика аналізу «цілі – способи – засоби» (Ends–Ways–Means). Алгоритм виконання завдання. Аналітична матриця кейсу.	5
6	Тема 6. Комплексне розуміння операційного середовища	Лекція	Мультимедійна презентація. Авторський текст лекції. Інтерактивний діалог. Рекомендовані джерела. Тести за темою 6.	3
	Місії НАТО в Іраку та межі трансформації безпекових спроможностей	Практичне заняття	Авторський текст кейсу. Методика аналізу прогалин у спроможностях (Capability Gap Analysis). Алгоритм виконання завдання. Аналітична матриця кейсу.	5
7	Тема 7. Операційний дизайн і кампанійний підхід	Лекція	Мультимедійна презентація. Авторський текст лекції. Інтерактивний діалог. Рекомендовані джерела. Тести за темою 7	3
	Операційний дизайн місії NATO Resolute Support	Практичне заняття	Авторський текст кейсу. Методика аналізу операційного дизайну «кінцевий результат – цілі – ефекти – дії». Алгоритм виконання завдання. Аналітична матриця кейсу.	5
8	Тема 8. Застосування сили, примус і управління ескалацією	Лекція	Мультимедійна презентація. Авторський текст лекції. Інтерактивний діалог. Навчальна література. Тести за темою 8.	3

Тиждень	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
	Перетнути Рубікон: Deliberate Force і примус у кризовому реагуванні НАТО	Практичне заняття	Авторський текст кейсу. Методика аналізу примусу та ескалаційних порогів. Алгоритм виконання завдання. Аналітична матриця кейсу.	5
9	Тема 9. Багатонаціональні сили в міжнародних операціях	Лекція	Мультимедійна презентація. Авторський текст лекції. Інтерактивний діалог. Навчальна література. Тести за темою 9.	3
	П'ять госпіталів для однієї сили? KFOR і парадокс багатонаціональної операції	Практичне заняття	Авторський текст кейсу. Методика структурованого аналізу. Алгоритм виконання завдання. Аналітична матриця кейсу.	5
10	Тема 10. Спектр операцій кризового реагування	Лекція	Мультимедійна презентація. Авторський текст лекції. Інтерактивний діалог. Навчальна література. Тести за темою 10.	3
	У неспокійних водах: НАТО і міграційна криза в Егейському морі	Практичне заняття	Авторський текст кейсу. Методика аналізу зацікавлених сторін (Stakeholder Analysis). Алгоритм виконання завдання. Аналітична матриця кейсу.	5
11	Тема 11. Інституційні та коаліційні формати міжнародних операцій	Лекція	Мультимедійна презентація. Авторський текст лекції. Інтерактивний діалог. Навчальна література. Тести за темою 11	3
	Чи має НАТО підтримувати операції інших? Дарфурський прецедент	Практичне заняття	Авторський текст кейсу. Методика інституційного картування (Institutional Mapping).	5

Тиждень	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
			Алгоритм виконання завдання. Аналітична матриця кейсу.	
12	Тема 12. Оцінювання ефективності, завершення операції та операційне навчання	Лекція	Мультимедійна презентація. Авторський текст лекції. Інтерактивний діалог. Навчальна література. Тести за темою 12	3
	Імплементація Морської стратегії: ефективність і операційне навчання Sea Guardian	Практичне заняття	Авторський текст кейсу. Методика аналізу засвоєного операційного досвіду (Lessons Learned Analysis). Алгоритм виконання завдання. Аналітична матриця кейсу.	5
	Підведення підсумків роботи за семестр, оголошення оцінок. Комплексна контрольна робота (тестування) для студентів, які отримали менше 60 балів за результатами поточного контролю або бажають покращити отриману підсумкову оцінку	Контрольні заходи	ККР, тестування	Максимум 100 балів
	Підведення підсумків, анкетування з якості, оголошення оцінок	Контрольні заходи	Інтерактивний діалог	Підведення підсумків, оголошення оцінок

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На аудиторних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стилізованим інтернетом. Активований акаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на MicrosoftOffice365.

Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджету до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle.

Інстальований на ПК та мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів. Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент має право виконувати підсумкову комплексну контрольну роботу за дисципліною, яка містить завдання, що охоплюють дисциплінарні результати навчання.

Поточна успішність складається з успішності за письмовий контроль (максимально оцінюється у 100 балах) та оцінок за роботу на лекційних та практичних заняттях (оцінюється по 11 лекційних та 6 практичних занять. Отримані бали за лекційні та практичні заняття додаються і утворюють підсумкову оцінку за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

6.3. Критерії оцінювання *тестів та відкритих письмових та усних контрольних питань*:

УВАГА! У ТВОРЧИХ ЗАВДАННЯХ ОРИГІНАЛЬНІ, УНІКАЛЬНІ (АВТОРСЬКІ) ІДЕЇ ЗДОБУВАЧА ПІДТРИМУЮТЬСЯ +5 БАЛАМИ ДО ОЦІНКИ ЗАВДАННЯ! ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧ ПРИТЯГУЄТЬСЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ!

1 правильна відповідь тесту оцінюється у 0,3 бали.

Відкрите питання – 1 правильна відповідь оцінюється в 5 балів, причому:

5 балів – відповідність еталону, наведення прикладів, правильна мова викладення матеріалу.

4 бали – відповідність еталону, правильна мова викладення матеріалу.

3 бали – відповідність еталону, помилки в граматиці та/або орфографії, мовленні.

2 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки, які ускладнюють розуміння відповіді або викривляють зміст повідомлення.

1 бал – наявність відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

6.4. Критерії оцінювання *кейсів*:

У підсумку за розв'язання кейсу можна отримати максимально 5 балів, додавши такі складові:

Коректно визначено проблему кейсу, його ключові умови, акторів, цілі та обмеження; продемонстровано розуміння відповідних теоретичних положень курсу – 1 бал.

Коректно застосовано визначену методику аналізу та дотримано алгоритму виконання завдання – 1 бал.

Використано релевантні вихідні дані кейсу, здійснено їх обґрунтований відбір і систематизацію в аналітичній матриці – 1 бал.

Проведено послідовний аналітичний розбір проблеми, встановлено суттєві взаємозв'язки, оцінено чинники, ризики, альтернативи або можливі наслідки відповідно до завдання кейсу – 1 бал.

Сформульовано обґрунтовані висновки, що впливають із проведеного аналізу, та

запропоновано аргументоване рішення, оцінку, прогноз або варіант реагування – 1 бал.

6.5 Критерії оцінювання **ділових ігор** доводяться викладачем до відома студентів перед початком кожної ділової гри у вигляді правил та умов отримання оцінки. При цьому до уваги береться результат команди, злагодженість дій учасників, правильність виконання інструкцій, розподіл обов'язків між учасниками команди. В залежності від специфіки ділової гри зазначені умови можуть доповнюватися або змінюватися.

6.6 Процедура проведення **контрольних заходів**.

Контрольні заходи з дисципліни будуть здійснені згідно з графіком навчального процесу, який можна знайти на сайті університету. У табл. 4 подано графік завдань поточного контролю. Процедуру виконання завдань поточного контролю викладач оголошує на занятті або заздалегідь. За результатами поточного контролю студент може отримати найвищу оцінку у 100 балів, з'явитися на заняття «Підведення підсумків» із заліковою книжкою та отримати оцінку. Якщо оцінка поточного контролю не влаштовує, то студент може виконати комплексну контрольну роботу і також отримати максимально 100 балів. На комплексну контрольну роботу студент повинен з'явитися із заліковою книжкою. Присутність на контрольних заходах сторонніх осіб без дозволу ректора, проректора або декана факультету не допускається. Під час комплексної контрольної роботи користуватися іншими засобами, окрім калькулятора заборонено. Комплексне заключне тестування проходитиме за розкладом лекцій або практик (див. табл. 4). Більш детальну інформацію про процедуру проведення контрольних заходів можна знайти у Положенні про організацію освітнього процесу, Положенні про оцінювання результатів навчання на сайті НТУ «Дніпровська політехніка» https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів), що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» та Кодексом академічної доброчесності, які знаходяться на сайті НТУ «Дніпровська політехніка» https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/.

УСІ ТВОРЧІ ПИСЬМОВІ ЗАВДАННЯ ПОДАЮТЬСЯ У ЕЛЕКТРОННОМУ ВИГЛЯДІ ТА ПЕРЕВІРЯЮТЬСЯ НА ПЛАГІАТ!

Спочатку викладач після перевірки роботи та виявлення текстових збігів підозрює академічну не доброчесність здобувача. Тоді робота повертається на доопрацювання (цитування, виправлення). Після повторного виявлення текстових збігів > припустимих 40 % у відомих термінах рада викладачів кафедри експертно констатує плагіат і оцінює роботу у 0 балів. Далі згідно Кодексу академічної доброчесності студент несе відповідальність: повторне виконання роботи іншої теми, повторне проходження ОК, відрахування, позбавлення стипендії, пільг з оплати навчання, що постановляють спеціальні Комісії з доброчесності факультету та НТУ «ДП». Після виявлення ознак плагіату у роботі студента кафедра: 1) повідомляє студента про нульову оцінку з причин плагіату та можливість звернутися до Комісій, 2) зберігає роботу студента протягом встановленого терміну, 3) інформує студента про зниження максимальної підсумкової оцінки до 73 балів у разі постанови про повторне виконання роботи. **УВАГА! ПРИ ПОВТОРНОМУ ВИКОНАННІ РОБОТИ АБО ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ЧЕРЕЗ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ МАКСИМАЛЬНА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ СТАНОВИТИМЕ 73 БАЛИ!**

НЕЗАЛЕЖНО ВІД ТИПУ ТА ВИДУ ЗАВДАННЯ АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ НЕ ПРИПУСКАЄТЬСЯ!!!

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінки кафедри обліку і аудиту у Facebook, Instagram.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у додатку Microsoft Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Повторне складання підсумкового контролю з дисципліни, коли студент отримав оцінку «незадовільно» (нижче 60-ти балів), допускається не більше двох разів. Спроби студента виправити оцінку й не допустити академічної заборгованості обмежуються терміном в один місяць після закінчення екзаменаційної сесії.

Прийом першої перездачі здійснюється викладачем, який викладав матеріал навчальної дисципліни. Прийом другої – комісією у складі трьох осіб: викладача, який викладав дисципліну; завідувача кафедри; представника деканату або викладача кафедри. Рішення комісії є остаточним.

У разі підтвердження комісією оцінки «незадовільно» або неявки студента на засідання комісії без поважних причин, комісія сповіщає про це декана факультету (директора інституту) для підготовки наказу ректора про відрахування студента за академічну неуспішність або визначення умов повторного вивчення цієї дисципліни.

Повторне вивчення студентом окремих дисциплін одночасно з навчанням за індивідуальним навчальним планом за двома формами навчання допускається лише на договірних умовах (загальним обсяг таких дисциплін – не більше 15-ти кредитів ЄКТС).

Результати ліквідації академічної заборгованості заносяться в окрему відомість.

Більш детальну інформацію про процедуру перескладання можна знайти у Положенні про організацію освітнього процесу, Положенні про оцінювання результатів навчання на сайті НТУ «Дніпровська політехніка» https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/.

Студенти заочної форми навчання повинні перескласти дисципліну та ліквідувати академічну заборгованість до початку наступної сесії.

7.4. Відвідування занять.

З 24.02.2022 реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2026 – 2027 навчальному році освітня діяльність здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «команди» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на

корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації факультету.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку: подати письмову заяву до декана факультету та далі рухатися процедурою оскарження, викладеною у Кодексі академічної доброчесності, який можна знайти на сайті НТУ «Дніпровська політехніка» https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/

7.6. Бонуси. Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки. Студенти, які протягом семестру підготують та подадуть до публікації наукову статтю за тематикою дисципліни у фахове видання України або іншої країни, можуть отримати додатково 25 балів, але не більше підсумку у 100 балів за дисципліну.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Методи навчання

Проблемна лекція. Виклад матеріалу через постановку аналітичної проблеми, суперечності або дилеми міжнародного кризового реагування з подальшим розглядом можливих способів її вирішення.

Аналітична дискусія. Обговорення альтернативних інтерпретацій кризових ситуацій, політичних рішень, операційних моделей і результатів міжнародних операцій з аргументацією власної позиції.

Кейс-метод (Case Study). Аналіз реальних міжнародних криз та операцій із визначенням проблеми, акторів, інтересів, цілей, спроможностей, обмежень, рішень, результатів і наслідків.

Структурований аналіз. Послідовне застосування визначеної методики до матеріалів кейсу з використанням аналітичних матриць, критеріїв оцінювання та алгоритмів виконання завдання.

Порівняльний аналіз. Зіставлення операцій, моделей кризового реагування, інституційних форматів, способів застосування сил і результатів для встановлення закономірностей та відмінностей.

Сценарний аналіз і прогнозування. Побудова альтернативних сценаріїв розвитку кризової ситуації, визначення ключових невизначеностей, індикаторів змін, ризиків і можливих наслідків прийнятих рішень.

Аналіз варіантів дій (Courses of Action Analysis). Формування та оцінювання альтернативних варіантів міжнародного реагування за визначеними критеріями, обґрунтування вибору оптимального рішення.

Імітаційне моделювання прийняття рішень. Відтворення процесу кризового менеджменту через розподіл ролей, оцінювання обстановки, визначення політичних і військових цілей та вибір інструментів реагування в умовах невизначеності.

Розбір результатів і засвоєного досвіду (After Action Review / Lessons Learned). Оцінювання відповідності результатів операції поставленим цілям, виявлення чинників успіху й обмежень та формулювання висновків для подальшого кризового реагування.

9. Рекомендовані джерела

1. de Coning C. Adaptive Peace Operations: Navigating the Complexity of Influencing Societal Change Without Causing Harm // *International Peacekeeping*. 2020. Vol. 27, No. 5. P. 836–858. DOI: 10.1080/13533312.2020.1797500.
2. Koops J. A., Dal Dosso M. (eds.). *The Future of United Nations Peace Operations: Compendium of Short Issue Papers and Policy Recommendations for the UN Peacekeeping Ministerial 2025 in Berlin*. Brussels/Berlin: Global Alliance for Peace Operations, 2025. https://www.gcsp.ch/sites/default/files/2025-06/gapo_issue_paper_compendium_2025%20%281%29.pdf?
3. Monaghan S., Palmer A., Park C. H. *Fighting with Allies: Transforming Multinational Strategic Planning in the U.S. Department of Defense*. Washington, DC: Center for Strategic and International Studies, 2025. <https://www.csis.org/analysis/fighting-allies-transforming-multinational-strategic-planning-us-department-defense?>
4. Russo J., Tadesse B. *Scenario-Based Planning and the Future of Peace Operations*. New York: International Peace Institute, 2025. <https://www.ipinst.org/2025/04/scenario-based-planning-and-the-future-of-peace-operations?>
5. Sjøgren S., Nilsson N. Multinational Mission Command: From Paper to Practice in NATO // *Scandinavian Journal of Military Studies*. 2025. Vol. 8, No. 1. P. 89–103. DOI: 10.31374/sjms.329.
6. Solli B.-E., Borrie A. Interoperability Challenges in NATO's Risk Management: Insights from Procedural and Conceptual Analysis // *Scandinavian Journal of Military Studies*. 2025. Vol. 8, No. 1. P. 342–362. DOI: 10.31374/sjms.328.
7. Zaman R. U., Biswas N. R. From Peacekeeping to Peace Enforcement Operations: What Next? // Hussain I. A. (ed.). *Global-Local Tradeoffs, Order-Disorder Consequences: "State" No More an Island?* Singapore: Springer, 2022. P. 89–110. DOI: 10.1007/978-981-16-9419-6_4.
8. Zyla B., Grant L. *Lessons from NATO's Intervention in Afghanistan*. NDC Policy Brief No. 05. Rome: NATO Defense College, 2022. <https://www.ndc.nato.int/lessons-from-natos-intervention-in-afghanistan/>
9. NATO. *NATO 2022 Strategic Concept*. Adopted by Heads of State and Government at the NATO Summit in Madrid, 29 June 2022.
10. NATO Standardization Office. *AJP-01 Allied Joint Doctrine*. Edition F, Version 1. Brussels: NATO Standardization Office, 2022.
11. NATO Allied Command Transformation. *Strategic Foresight Analysis 2023*. Norfolk, 2024.
12. Joint Analysis and Lessons Learned Centre. *The NATO Lessons Learned Handbook*. 4th ed. NATO, 2022. ISBN 978-92-845-0188-5.
13. Брежнева Т. Операції НАТО та участь в них України // *Наукове пізнання: методологія та технологія*. Серія: філософія, соціологія, політологія. 2009. № 2(24). С. 30–36.
14. Кулик Т., Прошин Д. Стратегічна концепція НАТО 2022: пріоритети, спроможність та реальність в умовах стратегічної конкуренції // *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. Спец. вип. № 2. С. 43–52.
15. Кулик Т. Трансформація НАТО в умовах стратегічної конкуренції // *Грані*. 2023. Т. 26, № 2. С. 66–74. DOI: 10.15421/172329.
16. Кулик Т. Концепція рамкових країн НАТО // *Грані*. 2023. Т. 26, № 3. С. 66–74. DOI: 10.15421/172355.
17. Кулик Т. Об'єднана розвідка, спостереження та рекогносцировка як пріоритетна сфера трансформації НАТО // *Вісник Маріупольського державного університету*. Серія: Історія. Політологія. 2023. Вип. 35–36. С. 100–110. DOI: 10.34079/2226-2830-2023-13-35-36-100-110.

10. Права та обов'язки учасників освітнього процесу НТУ «ДП»

У цьому розділі ми хочемо повідомити вас про документи НТУ «ДП», які визначають права, обов'язки студентів та викладачів, а також регламентують процеси та процедури освіти.

Якщо вам буде щось не зрозуміле, ви можете звернутись до старости, куратора, викладачів кафедри, гаранта програми, завідувача кафедри і ми вам допоможемо.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу зокрема регулюються наступними документами ЗВО: Статут, Положення про організацію освітнього процесу, Положення про оцінювання результатів навчання, Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти, Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти, Правила внутрішнього трудового розпорядку, Положення про систему запобігання та виявлення плагіату.

УВАГА! Перелік та зміст документів постійно оновлюються.

Тому слідкуйте за інформацією на офіційному веб-сайті університету в розділі: Установчі документи та положення https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/